

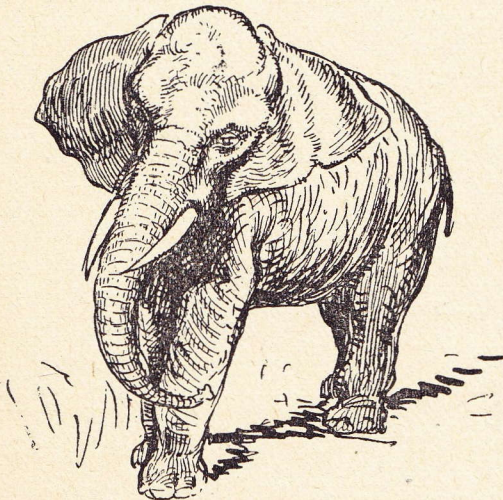
De Olifant.

De olifant is 't grootste landdier.

Men onderscheidt twee soorten van olifanten: de Afrikaansche en de Aziatische of Indische.

Olifanten treft men aan in 't midden van Afrika, in 't Zuiden van Azië en op Ceylon en Sumatra.

De Afrikaansche olifant heeft een kleiner kop dan de Aziatische, maar grooter ooren en is hooger, (wel 5 M.), terwijl de laatste slechts 3 M. bereikt. De Afrikaansche olifant heeft ook grootere slagstanden en vooral hiervoor ('t ivoor) wordt op hem jacht gemaakt. Den Aziatischen olifant richt men meestal af tot lastdier. Oudere volkeren gebruikten hem reeds in den oorlog en voor den vijand was het een geduchte tegenstander.

De zwaarste olifanten wegen wel 4000 K.G. De huid is dik en gerimpeld, daarom noemt men de olifanten ook wel dikhuiden.

Het voornaamste orgaan dezer dieren is de slurf of tromp, welke dient tot ademen, ruiken, opsorpen van water, in den bek brengen van voedsel, voorwerpen optillen, slaan, neerhalen en breken van takken, brullen enz.

De slurf is voor den olifant dus als een krachtige arm, een stevige hand, en is bovendien zeer gevoelig.

De olifanten voeden zich 't liefst met planten en trekken er 't meest 's nachts op uit. In bosschen, tuinen en vooral op de rijstvelden richten ze dikwijls groote schade aan. Een olifant heeft dagelijks 400 tot 500 K.G. voedsel noodig; in tijd van nood eet hij ook stroo of de schors van boomen. Vruchten slokt hij op zonder ze te kauwen.

Gaarne verblijven deze dieren op koele, boschrijke, moerassige plaatsen. Ze baden gaarne en bespuiten hun lichaam; ze zwemmen zeer vlug, met de slurf omhoog. Ook rollen ze zich soms na het baden in de modder; het slijk blijft aan de huid plakken, verdroogt en wordt weer verwijderd als het dier zijn lijf tegen een boom wrijft

Als de olifant geboren wordt, heeft hij een hoogte van 70 c.M. tot 1 M. De moeder, de koe zegt men wel, bewaakt trouw haar jong of kalf. Op 25 jaar is een olifant volwassen en op 35 jaar bezit hij zijn grootste kracht. Hij kan 150 jaar worden.

Olifanten zijn voor den mensch geen gevaarlijke dieren, behalve wanneer ze aangevallen worden en geen uitweg meer vinden. We zullen hiervan meer vertellen, als we de jagers laten spreken.

Zooals we zeiden temt men in Azië de olifanten; ook hierover spreken we nader.

Wel gevaarlijk zijn de olifanten, welke uit de kudde verjaagd worden en eenzaam rondzwerven. Voor hen moeten de reizigers en jagers op hun hoede zijn.

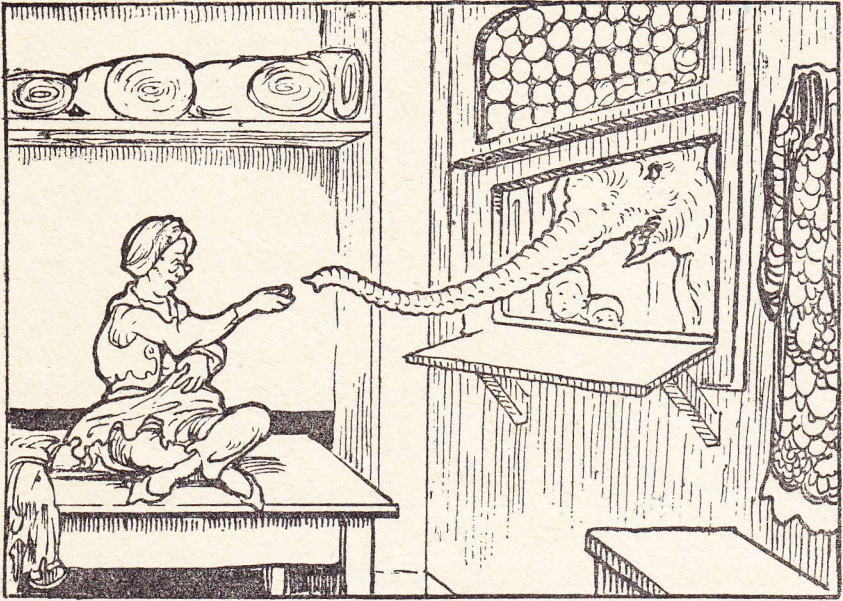
De olifanten zijn domme dieren.

Zeker, allerlei fabeltjes zijn over hen in omloop, die ons deze reuzen als zeer verstandig voorstellen.

Ge kent misschien wel 't verhaal van den olifant en den kleermaker.

Een olifant ging elken dag naar de rivier om te drinken, en onderweg stak hij zijn tromp door 't open raam van een kleermaker en kreeg dan een klontje suiker. Eens echter wilde de man grappig zijn, en in plaats van het dier zijn gewone versnapering te geven, stak

hij met een naald in de zoo gevoelige tromp. De olifant ging heen, dronk naar hartelust in den stroom en zoog dan zijn slurf vol modder.

Hij keerde naar den kleermaker terug en spoot dezen al het slijk in 't gelaat en op het lijf, waarna hij kalm zijn weg voortzette.

Een aardige vertelling, vrienden, maar een fabel!

Zoo het dier den kleermaker een geweldigen klap gegeven had, zouden wij het eer kunnen gelooven, want een getergde olifant zint dikwijls op wraak. Maar om zoo te handelen, neen, daarvoor is de olifant te dom.

't Zelfde moeten we zeggen van al die geschiedenisjes over olifanten, welke hun gezellen of jongen uit putten bevrijden.

Om olifanten te vangen, graaft men wel diepe kuilen, welke men dan met horden en graszoden bedekt.

Deze verraderlijke brug stort natuurlijk onder 't gewicht der zware dieren in en de reuzen ploffen in den diepen put.

Zeker, de olifanten, die nog aan den rand van den kuil staan, zouden hun gevangen makers of kinderen wel kunnen verlossen, o. a. door de aarde aan de randen neer te trappen of de kleineren

met den slurf omhoog te trekken, maar daarvoor zijn ze te dom. Wel blijft de moeder bij den kuil, waarin haar kalf gevangen zit, tot de jagers komen.

Als wij dit zeggen, denkt ge misschien aan de kunstjes van olifanten in 't circus, of in den dierentuin.

Kinderen, die den Antwerpschen dierentuin bezoeken, werpen wel eens centen voor het hok der olifanten en deze steken dan hun slurf door de tralies, rapen de muntstukjes op en geven ze aan den oppasser.

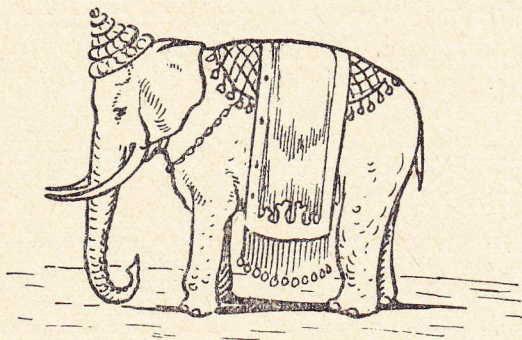
Tot belooning krijgen ze dan een stuk brood.

Dat zijn kunstjes welke men den olifant heeft geleerd. Om een cent op te rapen is geen verstand noodig.

Eenzoo richt men wel olifanten af om een koffiemolen rond te draaien, op vier blokken hout te gaan staan, en tot nog veel meer, zooals we zullen hooren van de Aziatische, getemde dikhuidigen.

Maar over zooveel dieren zijn allerlei fabels in omloop.

Of er ook witte olifanten zijn? Eigenlijk niet, maar zoo noemt men een soort; met bleek-roodbruine huidskleur. Deze dieren worden in Siam, Pegoe en elders voor heilig gehouden en op goddelijke wijze vereerd.

De olifanten leven in kudden, soms van 10, 20, 30 maar ook wel van honderden dieren. Sommige reizigers beweren wel troepen van 500 en 800 stuks gezien te hebben, maar dat zijn uitzonderingen. Deze kudden doen verre tochten. Een oude olifant opent de rij en wijst den weg.

De olifant ziet niet scherp, maar des te beter hoort en riekt hij. 't Breken van een takje, een gefluister, 't minste geluid verstoort zijn kalmte; dan heft hij den slurf omhoog, en zoo zijn vermoeden

versterkt wordt, vlucht hij. Ook zijn reukzin is buitengewoon goed ontwikkeld. Voor den wind kan geen jager den olifant naderen.

Al kan het dier met zijn tromp vreeselijke kracht uitoefenen, toch is dit zijn teederste en gevoeligste lichaamsdeel. Bij 't loopen rolt de olifant zijn slurf half op en steekt alleen het voorste deel vooruit, want daarmee riekt hij.

„De stem van den olifant”, zegt Brehm, „biedt veel verscheidenheid aan.” Welgevallen drukt het dier uit door een zeer zacht gemurmel; vrees door een diep uit de borst komend gebulder; schrik door een kort, schrill getrompet met den slurf; als hij woedend is hoort men van hem een onafgebroken, zwaar rommelend keelgeluid, bij het aanvallen daarentegen een gillend trompetgeluid.

Bij hun zwerftochten volgen de olifanten de paden, of banen nieuwe wegen, want voor hen schijnt de bodem geen hinderpalen aan te bieden. Zij stappen door bosschen, door ravijnen, vertrappelen kreupelhout, werpen boomen omver, zwemmen over rivieren.

Gemiddeld leggen ze 4 tot 6 K.M. per uur af, maar bij een vlucht ook wel 15 tot 20 K.M. Soms verneemt men op verren afstand hun getrappel, „maar”, zegt een Engelsch reiziger, „meesterlijk heeft het kolossale slurfdier er den slag van, zoo zachtjes door 't woud te sluipen, dat men het in 't geheel niet hoort.” Ook in 't beklauteren van sterke hoogten is hij een baas en dit valt hem veel gemakkelijker dan 't afdalen, waarbij zijn zwaarte hem soms het evenwicht verliezen en hem naar voren omtuimelen doet.

HEBT DE DIEREN LIEF

Lod. Opdebeeck Antwerpen